

ABORDĂRI CONTEMPORANE A ALIMENTAȚIEI DIETETICE DESTINATE PACENȚILOR CU MALADII CARDIOVASCULARE

Valentina Lupașcu

Conducător științific: Alexei Chirlici

Disciplina de Igienă, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Bolile cardiovasculare (BCV) sunt principala cauză de deces a populației, la nivel global. Alimentația dietetică a bolnavilor cu BCV este o temă de actualitate în contextul prevalenței crescute a morbidității de acest gen în societatea contemporană. **Scopul lucrării.** Dezvoltarea unei priviri de ansamblu asupra alimentației dietetice destinate pacenților cu BCV și a modului, în care ea poate repăra principalele defecțiuni metabolice. **Material și metode.** A fost efectuată o căutare avansată a literaturii de specialitate pe motorul de căutare Google Scholar, în bazele de date PubMed, Research for Life, Medline, HINARI și NHBI, după cuvintele - cheie, folosind operatori booleani AND și OR. Criteriile de includere: prezența cuvintelor - cheie, acces deschis și gratuit, articole full-text gen sinteze bibliografice cu meta-analiză, publicate în anii 2010 – 2024. Au fost selectate și analizate 24 de articole. **Rezultate.** Cunoașterea profilurilor de risc cardiometabolic a pacenților cu BCV este esențială în adoptarea tratamentului și conduită acestora. Dieta DASH, concepută inițial ca o metodă de reducere a hipertensiunii arteriale, este în prezent recunoscută ca una dintre cele mai binevenite. Această dietă s-a dovedit a fi eficientă, de asemenea, în reducerea riscului de cancer, dar poate fi utilă și în procesul de pierdere în greutate. În același timp, pentru pacenții cu BCV sunt justificate strategii nutriționale, care depășesc limitele alimentației dietetice după planul dietei menționate, deoarece vizează fiziopatologia concretă a pacientului. **Concluzii.** Managementul eficient al BCV presupune combinația armonioasă a alimentației dietetice și medicamentelor. Pentru pacenții cu BCV este importantă abordarea nutrițională de precizie cu aplicarea unor intervenții dietetice personalizate. **Cuvinte-cheie:** boli cardiovasculare, alimentație dietetică, nutriția în BCV, dieta DASH.

CONTEMPORARY APPROACHES TO DIETARY FOOD FOR PATIENTS WITH CARDIOVASCULAR DISEASES

Valentina Lupașcu

Scientific adviser: Alexei Chirlici

Hygiene Discipline, Nicolae Testemițanu University

Background. Cardiovascular diseases (CVD) are the main cause of death of the population, globally. Dietary nutrition of patients with CVD is a topical issue in the context of the increased prevalence of this type of morbidity in contemporary society. **Objective of the study.** To develop an overview of dietary nutrition for CVD patients and how it can repair the main metabolic defects. **Material and methods.** An advanced literature search was performed on the Google Scholar search engine, in the PubMed, Research for Life, Medline, HINARI and NHBI databases, according to keywords, using Boolean operators AND and OR. Inclusion criteria: presence of keywords, open and free access, full-text articles such as bibliographic syntheses with meta-analysis, published in the years 2010 – 2024. There were selected and analyzed 24 articles. **Results.** Knowing the cardio metabolic risk profiles of patients with CVD is essential in their treatment adoption and management. The DASH diet, originally conceived as a method to reduce high blood pressure, is now recognized as one of the most welcome. This diet has also been shown to be effective in reducing the risk of cancer, but it can also be helpful in weight loss. At the same time, for patients with CVD, nutritional strategies are justified, which go beyond the limits of dietary nutrition according to the mentioned diet plan, because they target the concrete physiopathology of the patient. **Conclusions.** Effective management of CVD involves the harmonious combination of dietary nutrition and medication. For patients with CVD, a precise nutritional approach with the application of personalized dietary interventions is important. **Keywords:** cardiovascular disease, dietary nutrition, nutrition in CVD, DASH diet